

Regeringsrätten
Box 2293
103 17 Stockholm

ÖVERKLAGANDE

Klagande

Datainspektionen
Box 8114
104 20 STOCKHOLM

Motpart

Värnamo kommun,
Barn- och utbildningsnämnden
331 83 Värnamo

Överklagat avgörande

Kammarrätten i Stockholm, dom meddelad den 16 juni 2006 i mål 652-06

Saken

Tillämpning av personuppgiftslagen (1998:204)

Yrkande

Datainspektionen yrkar att Regeringsrätten upphäver kammarrättens dom och fastställer den dom som meddelats av Länsrätten i Stockholms län den 13 januari 2006 i mål 7829-05.

Skäl för ändring

Datainspektionen vidhåller att en behandling av personuppgifter som sker genom avläsning av handstorlek i en tallriksautomat för att identifiera de elever som får äta i skolans matsal, strider mot de grundläggande kraven i 9 § punkterna e) och f) personuppgiftslagen. En registrering av biometriska uppgifter för det aktuella ändamålet innebär ett onödigt integritetsintrång

eftersom den avsedda kontrollen går att genomföra på ett mindre integritetskänsligt sätt utan avläsning av handstorleken.

När det gäller elevernas intresse av ett grundläggande skydd för den personliga integriteten bör följande uppmärksammas. Kammarrätten har i det överklagade avgörandet uttalat att den aktuella personuppgiftsbehandlingen inte medför någon nämnvärd integritetspåverkan, särskilt då det är fråga om behandling av s.k. icke bestående egenskaper som förändras över tiden. Datainspektionen vill framhålla att den tekniska utvecklingen vad gäller användandet av biometriska uppgifter än så länge är i sin linda och att kunskapen idag är liten om vilka risker som finns med tekniken. Eftersom biometriska uppgifter härrör från kroppen upplever många människor att en behandling av sådana uppgifter är extra känslig. Den enskilda individen - särskilt barn och ungdomar, även om dessa har fyllt 15 år - kan ha svårt att värdera och förstå betydelsen av att en biometrisk uppgift är förknippad med antingen permanenta eller icke bestående egenskaper. Lika svårt kan det vara för enskilda att ha en uppfattning om när en förändring av de icke bestående egenskaperna har ägt rum på ett sådant sätt att den biometriska uppgiften inte längre går att härleda till den enskilde. Datainspektionen vill dessutom framhålla att användandet av biometriska uppgifter riskerar att göra barn mindre medvetna om de risker rörande dataskydd som de eventuellt utsätts för senare i livet.

I övrigt hänvisar Datainspektionen till vad inspektionen har anfört i sitt beslut och i yttrandet till kammarrätten.

Frågan om prövningstillstånd

Enligt Datainspektionens uppfattning bör prövningstillstånd meddelas, eftersom det är av stor vikt för ledning av rättstillämpningen att frågan om tillämpningen av 9 § personuppgiftslagen vid användande av elevers biometriska personuppgifter i gymnasieskolan prövas av Regeringsrätten.

Datainspektionen vill särskilt framhålla följande. Biometriska uppgifter skiljer sig från andra personuppgifter genom att de härrör från kroppen och i många fall dessutom är permanenta men i en del fall av icke bestående art. Behandling av biometriska uppgifter kan därför medföra särskilda integritetsrisker och upplevs av många som extra känslig.

Uppfattningarna om när behandling av biometriska uppgifter är förenlig med 9 § personuppgiftslagen går isär. Det kan exempelvis nämnas att det fanns skiljaktiga meningar när Datainspektionens styrelse prövade frågan i det nu överklagade avgörandet avseende Värnamo kommun (Datainspektionens ärende 1976-2004). Så var också fallet när Datainspektionens styrelse avgjorde ett tillsynsärende om s.k. fingeravläsning i en tallriksautomat i Vetlanda kommun (Datainspektionens ärende 42-2004, som föregick beslutet avseende Värnamo kommun).

När det gäller den sist nämnda metoden har Datainspektionen till Regeringsrätten överklagat en dom från Kammarrätten i Stockholm meddelad den 1 november 2005 som innebär att Barn- och utbildningsnämnden i Uddevalla kommun kan tillämpa fingeravläsning i en tallriksautomat

(Regeringsrättens mål 6588-2005 i anledning av Datainspektionens överklagande den 22 november 2005 och komplettering av överklagandet den 25 januari 2006).

Användningen av biometriska uppgifter i samhället för identifiering eller verifiering/autentisering ökar kraftigt. Datainspektionen vill upplysa om att flera kommuner har liknande system. Det finns all anledning att tro att såväl Datainspektionen som förvaltningsdomstolarna inom de närmaste åren kommer att handlägga många ärenden om behandling av biometriska uppgifter och dess förenlighet med personuppgiftslagen. Det är därför av stor vikt för ledning av rättstillämpningen att vissa frågor redan nu prövas av Regeringsrätten.

Detta överklagande har beslutats av generaldirektören Göran Gräslund i närvaro av chefsjuristen Leif Lindgren, datarådet Katja Isberg Amnäs och avdelningsdirektören Suzanne Carlsson Isberg, föredragande.

Göran Gräslund

Suzanne Carlsson Isberg